

108. JANEK JEŽEK

Byl jednou jeden sedlák a ten měl peněz i majetku dost, ale i když byl tak bohatý, něco mu přece jen ke štěstí chybělo: neměl se svou ženou žádné děti. Často, když chodíval do města s ostatními sedláky, druzí se mu posmívali a ptali se, proč že nemá žádné děti. Až ho to konečně rozzlobilo, a když se jednou vrátil domů, řekl: „Chci mít dítě, i kdyby to byl třeba ježek.“ Tu se jeho žena opravdu narodilo děťátko a byl to napůl ježek a napůl chlapec. Jakmile to dítě uviděla, lekla se a řekla muži: „Vidíš, to je tvoje vina. Začaroval jsi nás.“ — „Co je nám to všechno platné,“ řekl muž. „Chlapce musíme dát pokřtít, ale kmotra si k takovému křtu vzít nemůžeme.“ Žena řekla: „Nemůžeme ho také pokřtít jinak než jménem Janek Ježek.“ Když ho pokřtili, řekl farář: „Má takové ostny, že ho nemůžete dát do pořádné postýlky.“ A tak mu narovnali za pecí trochu slámy a Janka Ježka na ni uložili. Nemohl se ani živit matčíným mlékem, protože by ji byl svými ostny popíchal. A tak ležel za pecí osm let a otce už zatím omrzel. Sedlák si přál, aby raději zemřel. Ale Janek Ježek nezemřel, zůstal tam ležet dál. Jednou byl ve městě trh a sedlák tam chtěl jít. Ptal se své ženy, co jí má přinést. „Trochu masa, nějaké pečivo a co patří do domácnosti,“ řekla mu žena.

Pak se zeptal ještě děvečky a ta chtěla pár pantoflíčků a sváteční punčochy s barevným klínkem. Konečně řekl: „Janku Ježku, co ty by sis přál?“ — „Tatíčku,“ řekl Janek Ježek, „přineste mi z trhu dudy.“ Když se sedlák zase vrátil domů, dal ženě maso a pečivo, co jí koupil, pak dal děvečce pantoflíčky a sváteční punčochy s klínkem a konečně šel za pec a dal Jankovi Ježkovi dudy. A jakmile Janek Ježek ty dudy dostal, řekl: „Tatíčku, jděte do kovárny a dejte mi okovat mého kohouta kokrháče, pak odjedu a už se k vám nikdy nevrátím.“ Otec se zaradoval, že se ho zbaví, a dal mu okovat kohouta. A když to bylo hotovo, Janek Ježek si na kohouta sedl a vzal s sebou i prasátka a osly, které chtěl v lese pást. Ale v lese s ním musel kohout vylézt na vysoký strom a tam zůstal Janek Ježek sedět a pásl tam osly a prasátka. Seděl tam dlouhá léta, až se jeho stádo rozmnožilo a bylo veliké a jeho otec o něm nic nevěděl. A jak tam seděl na stromě, hrál na dudy a naučil se vyhrávat opravdu pěkně. Jednou tamtudy projížděl jeden král, který zabloudiv, a uslyšel hudbu. Podivil se a poslal svého sluhu, aby se tam rozhlédl a zjistil, odkud ta hudba přichází. Sluha se rozhlížel, ale neviděl nic. Jen na vrcholku stromu sedělo malé zvíře a vypadalo jako kohout a na něm seděl ježek a vyhrával. Král nařídil sluhovi, aby se zeptal, proč tam to zvíře tak sedí a jestli neví, kudy vede cesta do jeho říše. Janek Ježek slezl se stromu a řekl králi, že mu cestu ukáže, jen když mu za to král přislíbí a upíše to, co ho první potká na královském dvoře, až se vrátí domů. Král si pomyslel: „To mohu snadno udělat, Janek Ježek tomu přece nerozumí, mohu napsat co chci.“ A tak vzal pero a inkoust a něco napsal. A když dopsal, ukázal mu Janek Ježek cestu a král se šťastně vrátil domů. Jeho dcerka, která ho už zdaleka viděla, se tak zaradovala, že mu běžela naproti a zlíbala ho. Tu si král vzpomněl na Janka Ježka a vyprávěl jí, jak se mu v lese vedlo a že musel podivnému zvířeti upsat a slíbit to, co ho první doma potká, a že to divné zvíře sedělo na kohoutu jako na koni a pěkně hrálo na dudy. Ale on že napsal na úpis, že to zvíře nedostane, co krále v zámku potká, protože Janek Ježek to stejně neuměl přečíst. Princezna se nad tím zaradovala a řekla, že je to dobře, protože by tam stejně nikdy nešla.

Ale Janek Ježek zatím pásl osly a prasátka a byl stále veselý, seděl na stromě a vyhrával na dudy. A tak se stalo, že tamtudy jel jiný král se sloužícími a běžci a ten také zabloudiv v lese a nemohl najít cestu domů, protože les byl příliš rozlehlý a hluboký. I tenhle král uslyšel zdaleka pěknou hudbu a řekl svému běžci, aby se podíval, co by to mohlo být. Běžec šel a došel ke stromu a uviděl tam sedět kohouta kokrháče a na něm Janka Ježka. Ptal se ho, co tam nahoře dělá. „Hlídám tu své osly a prasátka,“ řekl Janek Ježek. „Ale co vy byste si přál?“ Běžec mu vyprávěl, že zabloudivi a nemohou najít zpáteční cestu do říše svého krále. A zeptal se ho, zda by jim cestu neukázal. Janek Ježek slezl s kohoutem se stromu a řekl starému králi, že mu ukáže cestu, když mu za to dá, co ho první potká doma v zámku. Král řekl ano a dal Jankovi Ježkovi úpis, ve kterém stálo, že to dostane. Když to udělal, rozjel se Janek Ježek na kohoutovi před nimi a ukazoval mu cestu. A tak se

král dostal zase šťastně do své říše. Ale jakmile vstoupil na dvůr, bylo po radosti. Měl jednu jedinou dceru, která byla překrásná. A ta mu vyběhla naproti, padla mu kolem krku a zlíbala ho ze samé radosti, že se její otec vrátil. Ptala se ho, kde se tak dlouho toulal světem. A tak jí vyprávěl, že zabloudil a že by se byl málem vůbec nevrátil, nebýt polovičního ježka a polovičního člověka. Ten že seděl v lese na kohoutu jako na koni a tak krásně hrál a pak mu pomohl vyjít z lesa a ukázal mu cestu. On že mu však za to musel slíbit, co ho první na královském dvoře potká, a to že je ona, a proto že je teď tak smutný. A princezna slíbila, že s podivným ježkem ráda půjde, když si pro ni přijde, že to udělá starému otci k vůli.

Ale Janek Ježek pásl dál svá prasátka a ta měla zase nová mladá selátka a už jich bylo tolik, že jich byl plný celý les. A tu už Janek Ježek nechtěl dál zůstat v lese a dal vzkázat svému otci, aby vyklidili všechny chlévy ve vsi, že se vrátí s tak velikým stádem, že každý, kdo bude chtít uspořádat zabíjačku, bude mít masa dost. Když to jeho otec uslyšel, zamračil se, protože myslel, že Janek Ježek už dávno zahynul. Ale Janek Ježek si sedl na svého kohouta kokrháče, hnal před sebou všechna prasátka do vesnice a nechal je pozabíjet. Bylo vám to krveprolití a jatka, že se to rozléhalo na dvě hodiny cesty kolem. Pak řekl Janek Ježek: „Tatíčku, dejte mi kohoutka kokrháče ještě jednou v kovárně okovat, pak odjedu a do smrti už se nevrátím.“ Otec mu dal kohouta ještě jednou okovat a byl rád, že se Janek Ježek už nechce nikdy vrátit.

Janek Ježek jel potom do té první říše. Král té říše nařídil, přijde-li tam někdo na kohoutu a s dudami přes rameno, aby na něho všichni stříleli a bodali a bili ho, jen aby se nedostal do zámku. A když teď Janek Ježek přijel, vyřítili se na něho s bodáky. Ale on zasadil kohoutovi ostruhy, vzlétl do výšky a přeletěl bránu a rovnou ke královu oknu. Tam si sedl a zavolal na krále, ať mu dá, co mu slíbil, jinak že jeho i jeho dceru připraví o život. Tu král své dceři domlouval, aby vyšla k Jankovi Ježkovi a zachránila tím život sobě i jemu. A tak se princezna oblékla do bílého, otec jí dal vůz se šesti koňmi a mnoho sloužících, zlata i majetku. Princezna nasedla do vozu, Janek Ježek i s kohoutem a s dudami vedle ní, pak se rozloučili a odjeli. Král si pomyslel, že se s ní v životě už asi neshledá. Ale stalo se něco docela jiného, než čekal. Když dojeli kus cesty za město, Janek Ježek svlékl princezně bílé šaty a do krve jí popíchal svými ježčími bodlinami. Pak jí řekl: „Tohle je odměna za vaši proradnost. Vrať se domů, nechci tě.“ Odehnal ji domů a tam se jí až do smrti kdekdo posmíval.

A Janek Ježek jel potom na kohoutu se svými dudami do druhé královské říše, kam ukázal z lesa cestu druhému králi. Ten však dal rozhlásit, jakmile přijde někdo, kdo bude jako Janek Ježek, aby mu vzdali zbraní čest, vpustili ho do města, provolali mu slávu a zavedli ho na zámek. Jakmile ho králova dcera uviděla, lekla se ho, protože vypadal opravdu prapodivně. Ale pomyslela si, že se nedá nic dělat, protože už to otci slíbila. A tak Janka Ježka vlídně přivítala. Pak oslavili slavnou svatbu a Janek Ježek musel zasednout

s ní k tabuli a sedět po jejím boku a tak jedli a pili. Když nadešla noc a chtěli jít na lůžko, bála se princezna jeho ostnů. Ale Janek Ježek jí řekl, ať se jen ničeho nebojí, že jí neublíží. A pak řekl králi, aby tam poslal čtyři muže, kteří by bděli a hlídali přede dveřmi komnaty a rozdělali veliký oheň. Až on vejde do komnaty a než ulehne na lůžko, že si svlékne ježčí kůži a nechá ji ležet u lůžka. Potom ať ti čtyři muži vskočí dovnitř a hodí kůži do ohně a počkají, dokud úplně neshoří. A když zvon odbíjel jedenáctou, vešel do komnaty, svlékl si ježčí kůži a nechal ji ležet u lůžka. Tu přišli ti čtyři muži, rychle ji uchopili a hodili ji do ohně. A když kůže shořela na prach, byl Janek Ježek vysvobozen. V té chvíli ležel v lůžku a měl docela lidskou podobu, jenomže byl černý jako uhlí, jako spálený. Král poslal pro lékaře, ten ho natřel zázračnými mastmi a nabalzamoval, takže Janek docela zbělal a stal se z něho hezký mládenec. Když to královská dcera uviděla, zaradovala se a na druhý den vesele vstali, jedli a popíjeli a podruhé oslavili tu pravou svatbu a Janek Ježek dostal od starého krále jeho říši.

Když uplynulo hezkých pár let, zajel se svou manželkou k svému otci a řekl mu, že je jeho syn. Ale otec řekl, že žádného syna nemá. Že kdysi měl jednoho, který se narodil jako ježek s bodlinami, a ten že mu odešel do světa. Janek se mu dal poznat a starý otec se upřímně zaradoval z jeho štěstí a odešel s ním do jeho království.

A to je konec mé pohádky.

A vy s ní běžte ven do zahrádky.

